

**Załącznik do uchwały Nr/2023
Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim
z dnia 2023 r.**

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY OPOLE LUBELSKIE Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ
POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2024 ROK**

**Rozdział 1
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU
§ 1.**

Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze regionalnym i lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych, w tym w szczególności prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty oraz korzystanie z tej działalności przez organy administracji publicznej jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571) zwana w dalszej części programu „ustawą”.

§ 2.

Ilekróć w Programie jest mowa o:

1. Gminie- należy przez to rozumieć Gminę Opole Lubelskie,
2. Burmistrzu- należy przez to rozumieć Burmistrza Opola Lubelskiego,
3. Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Opolu Lubelskim,
4. Radzie – należy przez to rozumieć Radę Miejską w Opolu Lubelskim,
5. ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571),
6. organizacjach - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, o której mowa w pkt 5,
7. programie – należy przez to rozumieć Program Współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi w 2024 roku,
8. konkursie – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych, o którym mowa w art. 11 i 13 ustawy, o której mowa w pkt 5,
9. komisji konkursowej – należy przez to rozumieć komisję powołaną zarządzeniem Burmistrza do opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert,
10. rewitalizacji – należy przez to rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji,
11. obszar rewitalizacji – należy przez to rozumieć obszar zdegradowany, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

**Rozdział 2
CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU
§ 3.**

1. Celem głównym programu jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, zwiększenie efektywnej realizacji zadań

samorządu na rzecz mieszkańców gminy oraz wzmocnienie roli aktywności obywatelskiej w rozumieniu problemów lokalnych.

2. Cele szczegółowe współpracy z organizacjami:

- 1) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego,
- 2) poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców Gminy, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 3) zwiększenie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na kreowanie polityki społecznej i gospodarczej w Gminie Opole Lubelskie oraz realizację Strategii Rozwoju Gminy Opole Lubelskie,
- 4) tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw i podejmowania działań obywatelskich na rzecz społeczności lokalnych lub ogółu mieszkańców,
- 5) integracja podmiotów kreujących politykę lokalną w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 6) włączenie zainteresowanych organizacji do realizacji programów służących rozwojowi Gminy Opole Lubelskie,
- 7) podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz wzmocnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobiegania przyczynom dysfunkcyjności rodziny,
- 8) wzmocnienie działań podejmowanych na rzecz aktywizacji osób i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 9) rozwój programów terapeutycznych w ramach profilaktyki selektywnej,
- 10) rozwój zadań wspierających kulturę, wspieranie dzieci i młodzieży,
- 11) wspieranie działań w środowiskach wiejskich,
- 12) umacnianie poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję,
- 13) wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej.

Rozdział 3

ZASADY WSPÓŁPRACY

§ 4.

Przy podejmowaniu współpracy z organizacjami, Gmina kierować się będzie następującymi zasadami:

1. partnerstwa - co oznacza, że organizacje, na zasadach i w formie określonej w ustawach, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz współdziałają z organami Gminy przy wykonywaniu zadań publicznych,
2. pomocniczości - zgodnie, z którą realizacja możliwie szerokiego zakresu zadań publicznych Gminy powinna odbywać się poprzez struktury usytuowane jak najbliżej obywateli, zaś Gmina podejmuje działania na rzecz pobudzania, wspomaganie i uzupełniania działalności sektora pozarządowego,
3. suwerenności stron - co oznacza, iż strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązywania problemów i zadań,
4. jawności - zgodnie z którą organy Gminy udostępniają organizacjom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań publicznych oraz środkach dostępnych na ich realizację,
5. efektywności - polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych,
6. uczciwej konkurencji - co oznacza, że Gmina udziela wszystkim organizacjom tych samych informacji dotyczących wykonywanych działań, oraz stosuje takie same kryteria wspierania wszystkich organizacji.

Rozdział 4
ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY
§ 5.

Zakresem przedmiotowym współpracy Gminy z organizacjami jest wspólna realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy w celu zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy Opole Lubelskie.

Rozdział 5
FORMY WSPÓŁPRACY
§ 6.

Współpraca Gminy z organizacjami odbywać się będzie w formie finansowej pozafinansowej.

1. Finansowe formy współpracy:

- 1) zlecenia przez Gminę realizacji zadań publicznych poprzez:
 - a) powierzanie wykonywanych zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - b) wspierania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- 2) umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 z późn. zm.),
- 3) umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie,
- 4) oddawanie w najem i użyczenie organizacjom pozarządowym lokali użytkowych, należących do Gminy na cel prowadzonej przez nie działalności pożytku publicznego, zgodnie zobowiązującymi przepisami,
- 5) określonych w odrębnych przepisach.

2. Pozafinansowe formy współpracy:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności,
- 2) opiniowanie i konsultowanie programów i projektów aktów prawnych w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań,
- 3) tworzenie wspólnych zespołów i komisji o charakterze doradczym i inicjatywnym,
- 4) współorganizowania wydarzeń integracyjno - promocyjnych,
- 5) informowanie na stronach internetowych: BIP i www.opolelubelskie.pl o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych i ich rozstrzygnięciach,
- 6) popularyzowanie działalności organizacji,
- 7) współorganizacja przedsięwzięć z organizacjami pozarządowymi na rzecz mieszkańców Gminy,
- 8) udostępnianie, w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe,
- 9) budowanie i promowanie dobrego wizerunku organizacji pozarządowych.

Rozdział 6
PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE
§ 7.

Realizatorem „Programu współpracy Gminy Opole Lubelskie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok” będą komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim.

§ 8.

Urząd w ramach współdziałania z organizacjami wdrażać będzie w roku 2024 następujące zadania i programy:

- 1. W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.**
- 2. W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.**
- 3. W zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania.**
- 4. W zakresie podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.**
- 5. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.**

Rozdział 7 INICJATYWA LOKALNA § 9.

1. Inicjatywa lokalna jest formą współpracy Gminy z jej mieszkańcami, w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej zamieszkałej na terenie Gminy. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy Gminy bezpośrednio bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych, mających siedzibę na terenie Gminy, mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego do Burmistrza Opola Lubelskiego w następujących obszarach:
 - 1) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, obejmującej w szczególności budowę, rozbudowę lub remont dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej, budynków oraz obiektów architektury stanowiących własność Gminy,
 - 2) działalności w zakresie:
 - a) pomocy charytatywnej,
 - b) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
 - c) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego,
 - d) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
 - e) promocji i organizacji wolontariatu,
 - 3) edukacji, oświaty i wychowania, nauki, szkolnictwa wyższego,
 - 4) kultury fizycznej i turystyki, która obejmuje:
 - a) turystykę i krajoznawstwo,
 - b) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
 - 5) ochrony przyrody, w tym zieleni w mieście i wsiach, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
 - 6) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
 - 7) rewitalizacji.
2. Wnioski, o których mowa w ust.1, zgodnie z art. 19 c ustawy, będą rozpatrywane z zachowaniem trybu przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Opolu Lubelskim, w sprawie określenia trybu i kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Rozdział 8 OKRES REALIZACJI PROGRAMU § 10.

Program jest realizowany w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku.

Rozdział 9
SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU
§ 11.

1. Program będzie realizowany we współpracy z organizacjami przez wydziały Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim,
2. Program będzie realizowany poprzez:
 - 1) wspieranie/powierzenie realizacji zadań publicznych organizacjom w ramach otwartych konkursów ofert, które ogłasza Burmistrz w drodze Zarządzenia,
 - 2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów,
 - 3) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo-doradczych,
 - 4) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój organizacji oraz ich profesjonalizację,
 - 5) udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom przez pracowników Urzędu.

Rozdział 10
WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU
§ 12.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu w 2024 r. to kwota 492 000,00 zł.

Rozdział 11
SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU
§ 13.

Ocena realizacji Programu dokonywana będzie w oparciu o następujące wskaźniki:

1. liczbę skonsultowanych z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
2. liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
3. liczbę ofert złożonych przez organizacje w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych,
4. liczbę wniosków złożonych przez mieszkańców Gminy bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej,
5. liczbę organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych,
6. wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym,
7. liczbę inicjatyw podejmowanych przez organizacje, w których uczestniczyła Gmina,
8. szacunkową liczbę odbiorców działań realizowanych w ramach projektów.

Rozdział 12
INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI
§ 14.

Rozdział zostanie uzupełniony po zakończeniu konsultacji. Termin trwania konsultacji w wymiarze 8 dni od dnia 23.10.2023 r. natomiast termin zakończenia na dzień 30.10.2023 r.

Rozdział 13
TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH
§ 15.

1. Burmistrz każdorazowo po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową do oceny złożonych ofert.

2. Zasady działania komisji konkursowych:
 - 1) komisja pracuje w składzie powołanym zarządzeniem Burmistrza Opola Lubelskiego,
 - 2) pracami komisji kieruje przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności – osoba przez niego wskazana,
 - 3) komisja realizuje swoje działania, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy, co najmniej połowa jej składu,
 - 4) komisja podejmuje decyzję większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji,
 - 5) do zadań komisji należy sporządzenie protokołu z prac komisji, który podpisują wszyscy członkowie komisji,
 - 6) protokół przedstawia się Burmistrzowi, który dokonuje ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji w drodze Zarządzenia.
3. Przy ocenie ofert komisja konkursowa bierze pod uwagę kryteria określone w szczegółowych ogłoszeniach konkursowych.